

Tee oikein

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
PL 86
90101 Oulu
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

- Viite** POPELY/2433/2021
Lausuntopyyntö Myrsky Energia Oy:n Riitamaa-Nurmesneva tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta
- Asia** Haapajärven kaupungin lausunto Kärsämäen Riitamaan tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) pyytää ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (253/2017) mukaisena yhteysviranomaisena lausuntoa Riitamaa-Nurmesnevan (Kärsämäki, Pyhäjärvi) tuulivoimapuiston YVA-ohjelmasta.

Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Riitamaa-Nurmesnevan alueelle, joka sijaitsee Kärsämäen kunnan ja Pyhäjärven kaupungin alueella. Tuulivoimahanke muodostuu korkeintaan 53 tuulivoimalasta, joiden yksikköteho on enintään 10 MW. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m, napakorkeus enintään 200 m ja lavan pituus enintään 100 m. Tuulivoimaloista noin 36 sijoittuu Kärsämäen puolelle ja noin 17 Pyhäjärven puolelle. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat yhdystiet, voimaloiden väliset huoltotiet, maakaapelointi voimaloiden välille, sähkönsiirto hankealueelta ulos ja sähköasemat.

Tuulivoimahanke on suunniteltu liitettäväksi valtakunnan sähköverkkoon hankealueen länsipuolella sijaitsevalla Pysäysperän sähköasemalla Haapajärvellä. Sähkönsiirtoa varten suunnitellaan rakennettavaksi uusi 110 kV tai 400 kV voimajohto.

Riitamaa-Nurmesnevan hankealue sijaitsee Kärsämäen ja Pyhäjärven rajalla, noin 8 kilometrin etäisyydellä Kärsämäen keskustaajamasta lounaaseen ja noin 14 kilometriä Pyhäjärven keskustaajamasta luoteeseen. Hankealueen pinta-ala on noin 7872 ha.

Tee oikein

Riitamaa-Nurmesnevan tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoiman osalta kahta vaihtoehtoa (VE1 ja VE2) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0).

Laajimmassa tuulivoimahankkeen toteutusvaihtoehdossa VE1 hankealueelle toteutettaisiin 53 tuulivoimalaa. Vaihtoehto VE2 muodostetaan YVA-selostusvaiheen alkaessa, kun alueen luonto- ja ympäristöselvitykset ovat valmistuneet.

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan neljää eri vaihtoehtoa (VEA, VEB, VEC sekä VED). Sähkönsiirto toteutettaisiin joko 110 kV tai 400 kV ilmajohdolla, joka liitettäisiin sähköverkkoon Pysäysperän sähköasemalla.

Sähkönsiirron vaihtoehdoissa VEB ja VED voimajohto rakennetaan kokonaan uuteen maastokäytävään. Vaihtoehdoissa VEA ja VEC voimajohto rakennetaan uuteen maastokäytävään lukuun ottamatta noin 2 kilometrin osuutta Pysäysperä-Jokineva, jossa voimajohto rakennetaan nykyisen voimajohdon rinnalle, sen jommallekummalle puolelle. Sähkönsiirron vaihtoehdot tarkentuvat YVA-selostusvaiheessa.

Riitamaa-Nurmesnevan tuulivoimahankealueella ja sähkönsiirron suunnitelluilla reiteillä on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Hankealue rajautuu pohjoisessa kaavan mukaiseen valtatiehen, jonka pohjoispuolelle on osoitettu ohjeellinen pääsähköjohto 110 kV ja pääsähköjohto 220 kV.

Suunnitellut vaihtoehtoiset sähkönsiirron linjat kulkevat hankealueen länsipuolella maaseudun kehittämisen kohdealueella, ylittävät Haapajärvi-Kärsämäki-kantatien ja yhtyvät pääsähköjohtoon Haapajärven Oksavalla.

Hankealue ei sisälly maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueisiin. Maakuntakaavassa on osoitettu tuulivoimaloiden alueita hankealueen itä-, länsi- ja eteläpuolella. Pohjois-Pohjanmaalla on käynnissä TUULI-hanke, jonka tavoitteena on tarkastella uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita maakunnassa.

Pysäysperän sähköasema sähkönsiirtoreittien länsipäässä sijaitsee maakunnallisesti arvokas Kalajokilaakson viljelymaisema-maisema-alue.

Lausunnossaan Haapajärven kaupunki toteaa seuraavaa:

1. Hankkeen vaikutusalue

Riitamaa-Nurmesnevan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa sivulla 129, ja Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sivulla 12 on luetteloitu toiminnassa tai suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet 30 kilometrin säteellä hankealueesta. Luettelosta puuttuu Haapajärven alueella olevat Hakulinkankaan ja Korteperän kaavoitusvaiheessa olevat tuulivoima-alueet. Tämä tulee korjata ja ottaa huomioon suunnittelussa.

Tee oikein

2. Hankkeen sähkösiirto

Pysäysperän sähköaseman sähkösiirtoreittien länsipäässä sijaitsee maakunnallisesti arvokkaalla Kalajokilaakson viljelymaisema maisema-alueella. Sen huomioiminen siirtoreittien suunnittelussa tulee ottaa huomioon.

Sähkösiirron reittejä suunniteltaessa Haapajärven kaupungin alueelle, tulee lähtökohtaisesti tarkastella seuraavia vaihtoehtoja

- 2.1. Hankkeen sähkösiirrossa tulee käyttää ensisijaisesti olemassa olevia siirtolinjoja.
- 2.2. Mikäli hanke edellyttää Haapajärven alueella uusia siirtolinjoja, tulee niiden toteutus olla ensisijaisesti maakaapeleilla toteutettuja.
- 2.3. Mikäli edellä mainitut vaihtoehdot eivät ole toteutettavissa, voidaan hankkeen yhteydessä perustaa Haapajärven kaupungin alueelle uusi siirtolinja. Ennen uuden siirtolinjan suunnittelua, tulee kuitenkin linjausvaihtoehtoista keskustella ensin Haapajärven kaupungin kanssa.
- 2.4. Uusi siirtolinja tulee mitoittaa ja rakentaa siten että se ei haittaa kaupungin omia tuulivoimahankkeita, eikä sillä saa olla merkittäviä vaikutuksia maankäyttöön, rakentamiseen ja asujamistoon.
Nyt suunnitellut siirtolinjat tulevat vaikuttamaan Korteperän tuulivoima-alueen myllyjen määrään, ja sitä Haapajärven kaupunki ei hyväksy.
- 2.5. Lisäksi siirtolinjaa suunniteltaessa tulee huomioida kaikki Kärsämäen ja Pyhäjärven tuulivoimahankkeet, joiden sähkösiirto tulee suuntautumaan Pysäysperän sähköasemalle. Siirtolinja tulee olla kapasiteetiltaan sellainen, että sitä voivat käyttää kaikki tuulivoimaoperaattorit, joiden tuottama sähkö johdetaan Pysäysperälle.

3. Liikenne

Tuulivoimaloiden osat sekä pystytyskalusto kuljetetaan rakennuspaikoille todennäköisesti hankealueen lähimmistä satamista eli Kalajoki, Raahe tai Kokkola.

Haapajärven keskustaajaman läpi kulkeva valtatie 27 tulee olemaan usean tuulivoimahankkeen rakentamisen pääreitti, joten liikenneturvallisuuteen kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös suuret ja painavat maantiekuljetukset asettavat omat haasteensa tieverkon kantavuudelle ja pinnoitteille.

Mikäli kuljetuksissa joudutaan Haapajärven alueella purkamaan tai siirtämään rakennettuja liikennemerkkejä, liikennejakajia tms. tulee operaattorin huolehtia niiden kuljetuksen aikaisesta toimivuudesta sekä rakentamisen jälkeisestä ennallistamisesta.

Tee oikein

HAAPAJÄRVEN KAUPUNKI

LAUSUNTO

4. Luontoarvot
Suunnittelussa ja rakentamisen aikana tulee huomioida luontoarvojen säilymisen toteutuminen ja rakentamisen vähähiilisyys.
5. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 14 on luettelo kuultavista ta-
hoista. Sen mukaan asiassa ei erikseen kuulla Haapajärven alueen kyliä ollen-
kaan, vaikka hankealue ulottuu kuntarajaan.
6. Hankkeen sähkönsiirron reittivaihtoehtoisissa ei ole riittävästi huomioitu Haa-
pajärven kaupungin alueen vaikutuksia asujamistoon eikä kaavoituksessa ole-
via tuulivoima-alueita.
7. Aineistosta ei selviä voimaloiden etäisyyttä kuntarajaan. Haapajärven kau-
punki on pitänyt periaatteenaan että yksittäisen voimalan etäisyys tulee olla
minimissään 500 metriä kuntarajaan.
8. Pohjois-Pohjanmaan lainvoimainen 3. vaihemaakuntakaava sekä vireillä ole-
van Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan määrittää energiantuotantoon
ja siirtoon käytettävät alueet, jotka tulee ottaa huomioon uusien alueiden
suunnittelussa.
Haapajärven kaupunki antoi kaavaan lausuntonaan Hakulinkankaan ja Korte-
perän tuulivoima-alueiden muuttamisen ”kyllä”-alueeksi.

Haapajärvellä 17.11.2022

Tekninen lautakunta